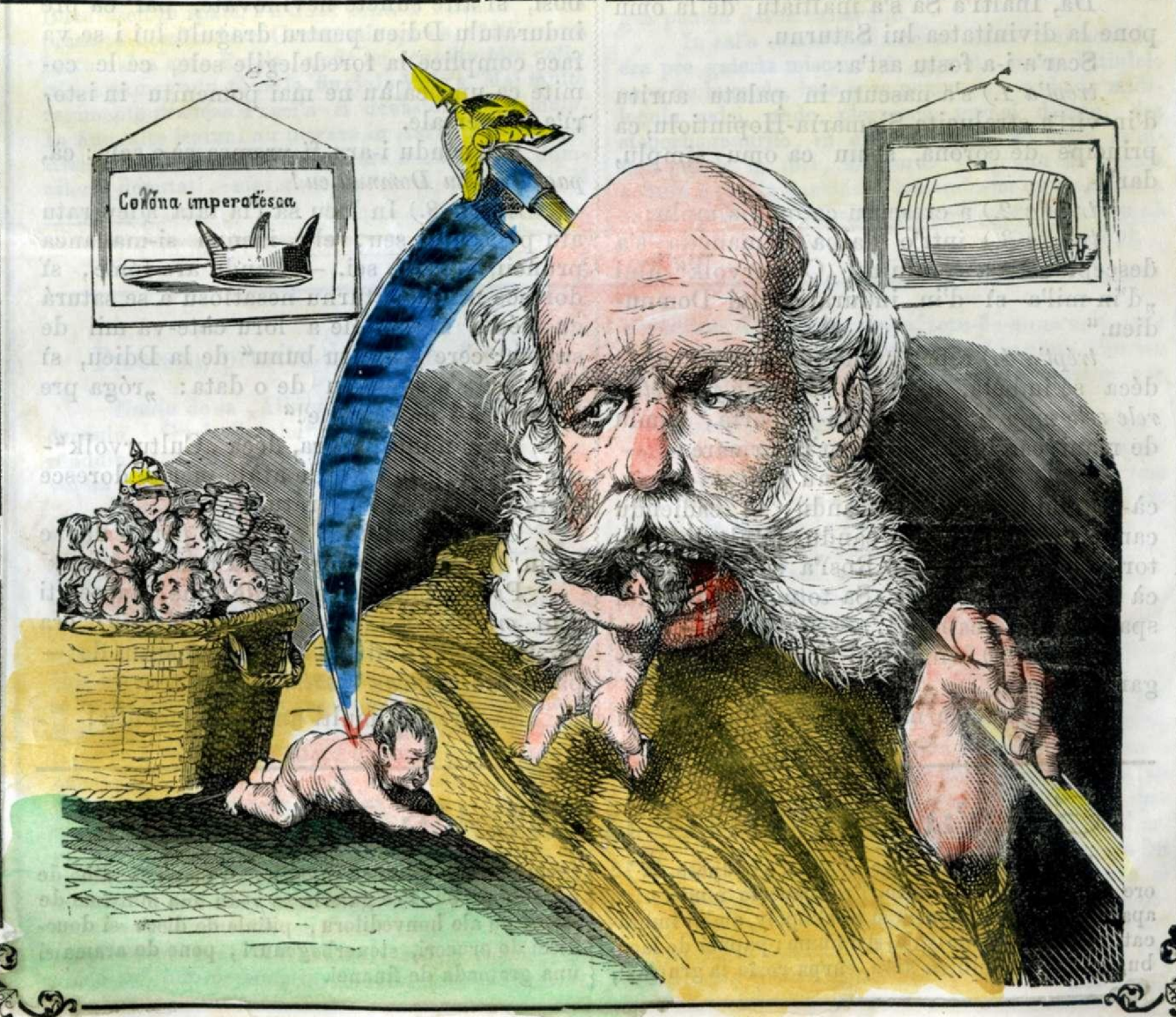

organu glumetiu sociale-politicu-tocu.

Celebritati monstruóse.

II.

Vilhelm craiu de la Versai.

— Audítu-ati de *Saturnu* in mitologi'a greciloru sî romaniloru celoru vechi?!

— De síguru ati audítu.

Déca dara ati audítu de elu, veti fî sî sciindu, cà domnialui *si-mancá pruncii*...

Multi inse credu, cà ast'a va fî fostu numai o fantasmagoriá; ca-ci cine aru fî diculu acel'a, care sà-sî mance pruncii sei?

Se incéla cei ce credu asîè; ca-ci *Saturnu* a fostu a ieve, sî morindu elu a resaritu altulu éra a ieve.

— Cine póte fî *Saturnulu* estu nou, estu modernu?

— Celu d'in ilustratiune: Mar'á Sa *Vilhelm craiu de la Versai*!...

Da, Inalt'á Sa s'a inaltiatu de la omu pone la divinitatea lui *Saturnu*.

Scar'a i-a fostu ast'a:

trépt'a 1.) s'a nascutu in palatu auritu d'in viti'a stralucita *Siemaria-Hopintiolu*, ca principe de corona, sî nu ca omu símplu, dar'

trépt'a 2.) a crescutu ca omu símplu;

trépt'a 3.) intr'o dalba demanétia s'a desceptatu ca craiulu „*Culturvolk*“-ului „d'in mil'a sî d'in indurarea lui *Domnudiéu*.“

trépt'a 4.) e betívu de n'are pareche, sî déca se imbéta, *nu mai póte amblá pre petió-rele sele proprie*, — ci altii-lu pórtá, candu de mani, candu de nasu; pr'in urmare

trépt'a 5.) neci candu nu póte sta *dreptu*, cà-ci ambla totu buticandu, sî cadiendu candu pre unu vecinu, candu pre altulu. *Voi-torii* lui de bine d'in *Rosi'a* sunt ingrígiti, cà buticandu Mar'á Sa totu mereu, si-a sparge o data capulu!...

trépt'a 6.) Minte mai bine ca ori-care tí-ganu cu fuse.

Sciti bine, cà mai astavéra díse, cà elu

nu indica batai'a in contr'a natiunei france-se, ci numai in contr'a regimului sî dinastiei lui Napoleone *Slabaparte*; éra dupa ce ca-diuse regimulu sî dinast'á lui Napoleone, a datu-o pre facie, cà nu termina resboiulu, pone ce nu va nemiocí *Franci'a* sî influinti'a rasei latine de totu.

Dovéda drépta cà se afla sî craiu, care scí mintí, de sta sórele pre locu...

trépt'a 7.) E unu fariseu peccatosu alu dracului. Un'a un'a ingenunchia, un'a un'a se róga lui *Domnudiéu*, sà dee putere bra-cieloru „*Culturvolk*“-ului seu, ca sà póta de-vastá intr'unu modu càtu mai *barbaru* tíer'a, orasiele, sî satele; — basericele, scólele, aca-demiele, teatrele, museele, monumintele isto-ricé, sî tóte institutele de *cultu* sî de filantro-piá; — totu ce e nobile sî santu!

Un'a un'a cere ajutoriulu pré bunului *Domnudiéu*, ca sà ucida femeii, prunci, mor-bosi, sî alte suflete nevinovate, par' cà pré induratulu *Ddiéu* pentru dragulu lui i se va face complice la foredelegile sele, ce le comite ca unu calàu ne mai pomenitu in isto-ri'a universale.

Pre candu i-arú fî vremea sà o scia: cà, *paganii n'au Domnudiéu*!

trépt'a 8.) In locu sà fía tata adevératu alu poporului seu, elu insu-si si-mananca pruncii, supusii, sei. — Candu are fóme, sî doresee noulu *Saturnu* nesatiósu a se saturá cu viéti'a sî sangele a loru càte-va mii de suflete: cere „apétitu bunu“ de la *Ddiéu*, sî dupa ce s'a saturatu de o data: „róga pre *Ddiéu*, sà-i fía de bine!“

Nu e minune dara, déca „*Culturvolk*“-ulu lui, orbitu dejá de atâte merite doresee sà-lu faca de — imperatu.

Omulu e albu ca néu'a la pèru, dar' e rosíu, la facé de sange, sî la nasu de vinu.

Pr'in urmare i-a siedè bine, la nemti d'in *craifulu albu de — imperatulu rosíu*; éra la „*Gur'a Satului*“ d'in omu crestinu de — *paganulu Saturnu nesaturabile*!

Sà tereésca multi ani pre pamentu!

Gur'a Satului in díet'a Ungariei.

Presiedintele deschise siedinti'a punctu la 12 ore sî unu patrariu d. m. Pre bancele ministeriali aparú ministrii *Ondrasiu* sî *Kerkápoly*, ambii imbracati in vestminte de gala, sî a nume: papuci de lacu, bugigái negri, laiberu albu, càrpa rosfa la grumazi,

fracu negru, cilindru innaltu, sî manusie albe de piele de cerbu. Pre galeria se vedu una multíme de siepci de ale honvediloru, pitiule de diece sî douedieci de cruceri, *steuerbogenuri*, peno de arama sî una gramada de financi.

* * *

Dupa ce presedintele menă la locu pre deputati, ministrulu Ondrasiu puse man'a pre cuventu pentru ca să răspunda la interpelatiunea deputatului Mocsáry. *) Stergundu-si lacrimile, cari i-udău innalt'a-i facia, si lu-amenintiau totu odata a-i cadé pre camasi'a si laiberulu celu albu, incepú: Onorata adunare! (Suspinári d'in tote pãrtile.) Dlu deputatu Mocsáry (éljen, vivatu, să trãiescã) m'a interpelatu, daca am cunoscintia, cã Ungari'a este una tíera forte mica pentru unu poporu atátu de vitézu, precum e poporulu magiaru, si daca am cunoscintia, pentru ce nu plecu cu honvedii ca să latiescu marginile acestei tíere? La intrebãrile aceste am onore a raspunde urmatoriele (Cotituri si loviri generale. Mai multi deputati si-deschidu gurele pentru ca să petreca cu atentiune mai mare cuvintele ministrului primasiu): Indata ce am venitu la cãrma, continua domni'a-lui, m'am convinsu, cã intru adeveru tíer'a acést'a este prè mica pentru noi, si de ace'a neci n'am intardiatu d'a tramite legiunile de honvedi in tóte pãrtile lumei. (Bucuria generala.) Una parte a mersu in Romani'a; a ocupatu tota tíer'a rumuniloru si, luandu Bucurescii in spate, s'a dusu contr'a Turciei, si de presinte bombardéza Constantinopolea. Altii si-au luat calea spre Rusi'a, unde au ocupatu tóte cotãtile si pamentulu pâna la fluviulu Volg'a. Mai multe regimente pradéza Prusi'a si devastéza Berolinulu. In fine, alte legiuni au intratu in Asi'a, Americ'a si Afric'a, unde facu onore armelor nostre. Deci, domniloru deputati, mai aveti putiena pacientia, si

*) Vedi nr. 47 alu „Gurei Satului.“

Processu, pruritu de bataia, fabula.

Unulu de la „Albina“ a inceputu processu cu draculu. „Gur'a Satului“ si-a datu replic'a. Este rëndulu pe „Cine-va“ se duplice. Da drace, da! cã vei dá de draculu. Un'a la mana.

Unulu, fia chiar si „Cine-va“ de la „Albina“, suspicionandu in suspicionarile sale, se teme de suspicionari, si in aste suspicionari proprie, „Cine-va“ a devenitu imposibilu; si in asta *impotentia*, adeca imposibilitate a sa, amerintia cu petri, amerintia a ucide pe toti cari nu suspicionéda ca elu. Amerintjarea e pruritu de bataia, dar ea este si slabitiune. Eca cumu. Cine amerintia, trebe, adeca ar' trebui se fia paratu pe casulu candu elu ar' fi amerintiatu, si atunci se nu retiredie. Odata „Cine-va“ amerintiatoriu, a fostu amerintiatu cu unu duelu; vitézulu amerintiatoriu inse, in locu se suscepã cu curagiu batai'a, a fugitu, s'a ascunsu — nime nu-lu afiã, nime nu sciã cã ce s'a facutu; cu buna séma, a fostu cutrupitu de slabitiunea trupului, si covirsitu de greutatea suspiciuniloru gramadite in sufletulu seu, si mirabile dictu — s'a pusu suptu aripile „inamicului“ vreu se dicu amicului seu Sennyei. Suspiciunile sunt proprietatea ómeniloru ascunsi, slabi, fricosi; pe „cine-va“ totu-de-auna lu veti afiã ascunsu, fricosu,

tier'a nostra va deveni una imperatiã mare, in carea sorele nu va apune neci una data. — Strigãri grandiose de „sã trãiescã iubitul nostru ministru.“ Mai multi deputati voinici lu ieu pre spate si lu porta prin sala, éra Mocsáry, amutiendu de bucuria, lovesce in tote pãrtile cu manele si pitioarele, ca semnu, cã e prè multumitu cu respunsulu ministrului de honvidsigu.

* * *

Dupa ce se mai asiediã sgomotulu acestu-a, luã cuventulu ministru Kerkápoly, si spune cã, de candu e dsa ministru, in Ungari'a esiste libertate perfecta. Fia-cine pote salutã pre altulu, pote vorbi cu elu in mediu-loculu drumului, si si-pote aprinde sugarea d'in sugarea altui-a, fãra ca să platesca portia pentru tote aceste. Favorurile si libertãtãle aceste se voru lasã tíerei si pre venitoriu; inse, dupa principiulu celu mai nou alu sciintiei financiare, daca voiesce cine-va să mance si să bée, acelu-a să platesca si portia, cã-ci statulu nu pote fi indiferentu facia de trailu celu bunu alu cetatianiloru sei, de ora-ce s'ar' poté intemplã, ca omenii să mance si să bée prè multu, si atunci unde este siguritateã persoanei. Deci trantescu pre més'a presiedintelui aproape la doue mãji de legi financiare, indulcindu-le cu legea pentru darea zaharului.

In sal'a camerei domnesce linisce mormontala, éra pre galeria miscare si sgomotu mare. Pitiulele saru de bucuria, inse spre nenorocire cadu in midileculu salei, unde plesnescu numai decãtu, éra steuerbogenurile, in entusiasmulu celu mare, si-infigu penele in fóle, si moru. Vediendu eu scen'a acést'a o luai la sanetós'a, temendu-mo ca nu cum-va să me apuceã fincãii să le platescu portia pentru cã portu mustetie lungi.

Gur'a Satului.

nevediu. Dar pentru aceea, totu-de-auna va fi gat'a a dá cu pietri — numai se nu-lu véda nime. Pruritu de bataia; proprietate de dãrdiu, ca la muierea cea ... Dóue la mana.

Unulu, fia chiar si „Cine-va“ de la „Albina“, vorbesce de o „fabula“, si dice cã „fabula“ a reprodusu „Romanulu“, candu dlu Teodorescu a scrisu ce a vediutu cu ocasiunea deschiderei drumului de feru de la Ploesci la Bucuresci. Dlu Teodorescu va sci, daca a mintitu, adeca daca a spusu fabula, ori n'a mintitu, adeca a spusu fapta. „Gur'a Satului“ din altu punctu de vedere vine la fapt'a dlui Teodorescu, numita „fabula“ de „Albin'a.“ „Albin'a“, adeca „Cine-va“ in „Albina“ relativu la asertiunea dlui Teodorescu, despre efrontari'a germanului in tíer'a romana, dice: „Nu e cu putintia, nu ni potemu intipul se existe romanu pe faci'a pamentului, carele la o astfelu de insulta efronta si bestiale — a unui strainu in cas'a nóstra propria — se nu vre raspunde cu astfelu de *pumni si palme*, pre cari efrontulu si bestialulu se nu le mai uite pan' ar' traí.“ Pré bine; daca cultur'a „Albinei“ adeca a lui „Cine-va“ de la „Albina“ este atátu de efronta si bestiale. Dar „Gur'a Satului“ pune o intrebare ca tra „Cine-va“ de la „Albina“: ce pumni si palme ar' meritã acelu romanu, si inca pre cumu se tiene romanu mare“, care in *cas'a sa propria* condamna —

că-ci o condamna candu n'o vorbescu — condamna limb'a propria romana, si nu vorbesce alta limba cu muiera, cu fiii sei, docătu limb'a lui Israilu, vreu se dăcu limb'a germana, si muiera lui si fiii lui nu sciu limb'a romana — muiera nu sciu, dar' fiii celu pucinu de romani tienendu-se? — Acést'a nu e fabula. — Si trei la mana.

Daca poftesce „Cine-va“, vomu continua.

Magazinu

pentru documinte vrednice de — „*Cur'a Satului*“

III.

Vorbirea dlui Adamovits profesor subst. de *limb'a si literatur'a romanésca* (!) d'in Tomisior'a tienuta cu ocaziunea deschiderii prelegeriloru.

(Originala, si fore vre unu comentariu.)

Iubita jun'ime!

Pr'in *grad'a* mai inalta sum *desnomitu* eu de catichetu alu vostru si — *erá se me uitu* — de literatura, ne fiindu altulu mai bonu in cale'mi.

Eu d'in cátu imi *promitu* poterile mele me voi *stratu* a coresponde totgeun'a acceptariloru mai inalte; dar *inaintarea in progresu* dopinge dela purtarea vóstra, pentruca *daca vis* voi neaplecati, neblanzi, *fara cu morala* si nemultiamiti (ori!), atunceá — pro langa tóta truda mea — *la tóta imtemplarea nu se va intempla nici o intemplan bunu*. Pecum vo spunu: *progresulu in inaintare* aterna dela moral'a a vóstra; dar moral'a aterna dela natur'a omului. O! deci *daca n'a veti morala* si pr'in urmare *scintia* (dela natura): Vi deschisa calea a ramanea *prosci* pe totgeun'a.

Eu am fostu mai odata in 63—64 in normale catichetu si invetiatoriu, potu dice: am avutu totu copii *nu rei*, *aplecati*, *blanzi*, *cu morala* si rezultulu *ni-o fostu fórtu laudatu la directiune*, si prin urmare eu, pentru ca lucrurile lauda maestrulu.

Eu de atunci nu m'am schimbatu si — prin urmare — numai dela voi aterna sporiulu nostru, pentru ce si rogu pe Domnedieu: se Ve daruésca sanetace se ne vodemu *chinele* nóscu incoronate cu succesulu *adoratu*. Cautati dara se faceti bucurie parintiloru, *care* face cheltucala cu voi.

De asta-data nu pucem incepe a *tradá* religiu-nea, neavendu acele de lipsa, din limb'a (literatur'a) romana inse ve-ti invatiá *stilistic'a*, cari ati mai invatiat'o odata, pentru ca s'o sciti mai bine.

Aducu mai pre urma la cunoscentia, cá astadi ve *solvezu* de prelegere cu *insarcinarea*, ca pe viitoriu se-mi aduceti unu *haba de 3 côle de harce!*

dupa stenografulu presinte:

Spiridusiu.

O doina si lacrimióra.

Frundia verde d'in livade, —
Episcopulu d'in Orade

Serise-o lunga encielica
Cu-o domnediésca frica,
Cá pré bunulu Domnudieu
Sbiciuesce némulu scu
Pentru multele-i pocate,
Ce le face — *cu nepóte*....
Si cá neci nu va 'ncetá,
Pon' de elu n'omu auscultá!

Calusieriulu.

Ce este malheur-ulu?

Candu unu tenoru capeta randevou de la una dama tonera si frumoasa, inse n'are neci unu cruce-riu in busunariu, pentru ca sá se pota aretá galantu facia de amic'a sa.

Candu craiulu Vilhelmu serie iubitei sale so-cie, cá preste putienu va ucide pre toti francesii, éra acesti-a, facundu una precamblare d'in Parisu, prapadescu 16.000 de borusi.

Flécuri Babesci.

Unu mare conducatoriu natiunalu, iubitoriu de *munnismateca*, aveá in collectiunea sa si unu bannu de allu princípulu Racotí cu inscriptiunea precunoscuta „PRO LIBERTATE.“ Vrendu a ossaminá pro unulu d'in feciorasii séi, carele invetiase si pucina carte latinésca, l'intrebá ce insemné-dia acea inscriptiune? D'apphoi sié altho dechitu: „*Proth Lieber Thathe!*“ (pana, iubite tata!) respunse, fara a sioval, dragalasiulu Bábbeloh.

Diurnalulu guvernamentale „*Esti Lap*“, care, precum i aréta t.tlulu, apare sér'a, ca buhele si li-liccii, in nrulu seu 289. face unele reflexiuni magia-resci la ilustratiunea nóstra d'in nrulu precedentu; dara neci elu insu-si nu dice, cá n'ar fi — *faptu im-plinita!*

Mór'a Redactiunei

pentru cei ce baga in cosiu.

Dsele *Miaiu Vulcu* in P. S. — Scrie ni cari sunt cei 5. nri, cari i-ai priimitu, ca sá-i scimu pre ceia-l-alti, sá ti-i tramitemu a dóu'a óra.

Publicatiune.

Se afla de vindiare si se póto trage de la Re-daptorele acestui diurnalu

1) „*Poesie de Julianu Grosescu*, cu portretulu autoriului.“ Pretiulu fi. 2.

2) „*Buchetu*“. — Cadrilu romanu pentru pianu, compusu de dómn'a *Mar'va Nicóra*. Pretiulu cr. 80.